

ปกิณกะ

Miscellany

ศาสตราจารย์โชติ สุวตถิ ราชบัณฑิตนักมีนวิทยา

สมชัย บวรกิตติ*

Somchai Bovornkitti*

*สำนักวิทยาศาสตร์ ราชบัณฑิตยสภา, กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

*The Academy of Science, The Royal Institute of Thailand, Bangkok 10300

Corresponding author. E-mail address: s_bovornkitti@hotmail.com

ปราชญ์ราชบัณฑิตท่านนี้น่าจะโด่งดังในแวดวงราชบัณฑิตยสถานในสมัยหนึ่ง แต่แปลกใจที่มีผู้กล่าวถึงท่านน้อยมาก เมื่อผู้เขียนไปอ่านพบประวัติสั้น ๆ ของท่านในวิกิพีเดีย สารานุกรมเสรีเมื่อไม่นานมานี้ แม้แต่ท่านถึงแก่อนิจกรรมเมื่อไรก็ไม่ทราบกัน จึงอยากค้นคว้าประวัติของท่านในฐานะปราชญ์บุคคลสำคัญทางวิชาการของประเทศ มาเสนอให้นักวิชาการรำลึกถึงท่านบ้าง

ศาสตราจารย์โชติ สุวตถิ เกิดเมื่อวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๔๗ ตรงกับปีมะโรง เดือน ๓ (แต่วันเกิดที่ระบุเป็นทางการคือ วันที่ ๙ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๔๘) ที่ตำบลตลาดใต้ อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี เป็นบุตรของนายใช้ และนางเซ็ง สุวตถิ ได้เข้ามาศึกษาที่โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย จนจบการศึกษาระดับมัธยมบริบูรณ์ในปี พ.ศ. ๒๔๖๔ เข้ารับราชการในกองบำรุงและรักษาสัตว์น้ำในตำแหน่งช่างเขียน เมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๘ รับเงินเดือนจริง ๑๕๐ บาท พ.ศ. ๒๔๗๑ ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองอำมาตย์โท

สมัครสอบได้รับทุนการศึกษาของพระพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากมลหลวงสงขลานครินทร์ (ปัจจุบันคือทุนอานันทมหิดล) เป็นนักเรียนของกรมรักษาสัตว์น้ำไปเรียนวิชาเพาะพันธุ์ปลาที่มหาวิทยาลัยคอร์เนลล์ มลรัฐนิวยอร์ก ประเทศสหรัฐอเมริกา พ.ศ. ๒๔๗๒-๒๔๗๖ จบการศึกษาระดับปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต (BS)

พ.ศ. ๒๔๗๗ ได้รับแต่งตั้งเป็นเจ้าพนักงานการประมงผู้ช่วยชั้น ๑ แผนกสถานีบำรุงพรรณ กองบำรุงสมบัติในน้ำ กรมประมง

พ.ศ. ๒๔๘๐ ได้รับแต่งตั้งเป็นเจ้าพนักงานการประมงโท อันดับผู้ช่วยชั้น ๑ กองการประมง กรมเกษตรและการประมง

พ.ศ. ๒๔๘๑ ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเจ้าพนักงานประมงผู้ช่วยโท แผนกสำรวจ

พ.ศ. ๒๔๘๕ ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าแผนกสำรวจ กรมการประมง และในปีเดียวกัน ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าแผนกปลา และเลขานุการกรมการประมง และรักษาการในตำแหน่งหัวหน้ากองสำรวจและค้นคว้า

พ.ศ. ๒๔๘๕ ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งกองบำรุงพันธุ์สัตว์น้ำ

พ.ศ. ๒๔๘๗ ได้โอนไปรับราชการที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ดำรงตำแหน่งอาจารย์เอก คณะประมง

พ.ศ. ๒๔๘๙ ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญ ชั้นพิเศษ

พ.ศ. ๒๕๐๓ ได้รับโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์

พ.ศ. ๒๕๐๕ ได้รับแต่งตั้งให้รักษาการแทนคณบดี คณะประมง

พ.ศ. ๒๕๐๖-๒๕๐๘ ดำรงตำแหน่งคณบดี คณะประมง เป็นคนที่ ๒ ต่อจากศาสตราจารย์บุญ อินทร์พรชัยผู้ก่อตั้ง

พ.ศ. ๒๕๐๘ ได้รับปริญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาเกษตรศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วันที่ ๑ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๙ ศาสตราจารย์โชติ สวัสดิ์ ได้รับโปรดเกล้าฯ เป็นราชบัณฑิตสาขาวิชาสัตววิทยา

พ.ศ. ๒๕๒๐ ได้รับแต่งตั้งให้ทำหน้าที่กรรมการปรับปรุงพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๑๓ เครื่องราชอิสริยาภรณ์ มหาวชิรมงกุฎ (ม.ว.ม.) ปฐมมาภรณ์ช้างเผือก (ป.ช.) และเหรียญดุษฎีมาลาเข็มศิลปวิทยา เอกสารสิ่งพิมพ์

๑. ปลาเมืองไทย (Fishes of Thailand) เป็นผลงานค้นคว้ารวบรวมชื่อวิทยาศาสตร์และชื่อท้องถิ่นของปลาพรรณต่างๆ ในประเทศไทย ๑,๑๘๔ ชนิด แล้วจัดจำแนกตามชั้น อันดับ วงศ์ สกุล และชนิด ตามระบบอนุกรมวิธาน
๒. ผลงานการวาดภาพปลาร่วมกับหลวงมัจฉาจิตรกร กรมประมงเผยแพร่เมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๓ และ ๒๔๙๔
๓. ไม้และหญ้าพรรณไม้เมืองไทย (Flora of Thailand)